

ЗВІТ

за результатами виконання проєкту

**“Апробація системи оцінки впливу воєнних дій на довкілля і
здоров’я людини на прикладі Савинської громади Харківської
області”**

Частина V

**Розробка реабілітаційних заходів, спрямованих на поліпшення
навколишнього середовища та здоров’я людей**

Матеріал підготовлено за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Матеріал представляє позицію авторів і не обов’язково відображає позицію Міжнародного фонду «Відродження».

Червень, 2025

№ п/п	Рівень токсико-мутагенної напруги середовища згідно розрахованого показника ІУПУ (за градацією згідно Наказу МОЗ України № 116 від 13.03.07)	Населені пункти Савинської громади з відповідним рівнем токсико-мутагенної напруги середовища	Рекомендації з урахуванням поточної екологічної ситуації
1	Умовно безпечний	Відсутні	-
2	Помірно небезпечний	Веселе, Українка, Теплянка, Слабунівка, Вешнева, Затишне	1. нормуючий періодичний регламентний контроль за станом довкілля; 2. Повторне проведення досліджень з оцінки-токсико-мутагенного фону територій у 2026 - 2027 рр. Для з'ясування часових тенденцій динаміки аналізованих показників; 3. Доповнення моніторингових досліджень біологічними маркерами організменного і популяційного рівнів; 4. Створення зон комплексного озеленення з видів-аккумуляторів; 5. Постійне медичне спостереження за дітьми та іншими уразливими групами населення;

3	Небезпечний	Савинці Морозівка	1. Впровадження планових тактично-стратегічних дій і постійного контролю; 2. Проведення комплексного біологічного моніторингу; 3. Посилене медичне спостереження за дітьми та іншими уразливими групами населення; 4. Створення зон комплексного озеленення з видів-акумуляторів; 5. Зміна стратегії агропромислового виробництва; ретельний агроекологічний моніторинг.
4	Надзвичайно небезпечний	Норцівка, Залиман, Пазіївка	1. радикальна зміна тактики і стратегії управлінських рішень, необхідність проведення особливого регламентного екологічного контролю із впровадженням багатоступеневого біологічного й токсико-екологічного моніторингу; 2. Хіміко-аналітичне обстеження ґрунтів,

			природних вод, колодязів; 3. Розробка ремедіативних заходів сільсько-господарських угідь; 4. Створення зон комплексного озеленення з видів-аккумуляторів; 5. Посилене медичне спостереження за населенням, особливо, дітьми та іншими уразливими групами;
--	--	--	---